

i práci. Kontroverznost její nepřehlédnutelné skleněné fasády (kterou mám ráda) bohužel oslabuje účinek staveb, které jsou za ní. Pro ně je to škoda.

Vlastně ta cesta Prahou za stavbami Pavla Kupky jde tak trochu proti proudu času. A tak – ale nejen proto – je nutno také připomenout jeho stavbu mimopražskou, která poprvé na zajímavého tvůrce upozornila na sklonku 60. let – smuteční obřadní síň ve Svitavách. Drsnou a poetickou, lapidární a plnou významů, stavbu, která se od chvíle svého dokončení stala jedním z význačných děl, která neopominutelně vstoupila do dějin moderní české architektury.

Pavel Kupka byl ojedinělý architekt. Noblesní, jemný, citlivý, laskavý. Velmi vnímavý k prostředí, k dědictví minulosti, do nějž vstupoval s pokorou – ale stejně tak s citem moderního architekta, který se v památkovém objektu umí tvořivě pohybovat tak, aby ho doplnil a zároveň aktualizoval pro současný život.

V kráse historické Prahy zanechal svou nesmazatelnou stopu. Díky stavbám, na nichž se autorsky podepsal, je a bude i do budoucna v Praze neustále přítomen.

Radomíra SEDLÁKOVÁ

Dokončená první etapa obnovy Jubilejního parku ve Znojmě

Jubilejní park ve Znojmě je příkladem veřejného prostoru, velkoryse založeného u příležitosti desátého výročí oslav trvání Československa v roce 1928. Po 90 letech od založení parku se město rozhodlo přistoupit k jeho obnově. První etapa obnovy parku byla dokončena v říjnu 2018 a následně slavnostně otevřena v neděli 28. října u příležitosti oslav 100 let od vzniku republiky. Na místě samém byla současně odhalena busta prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka.

Jubilejní park ve Znojmě, jeden z nejlépe zachovaných a současně nejvýznamnějších objektů prvorepublikové zahradní architektury, navrhl významný zahradní architekt Josef Kumpán z Prahy.¹ Podle jeho projektu byl také následně park v plném rozsahu realizován.² Kompozice Jubilejního parku se vyznačuje převažujícím formálním členěním ploch. V rámci první etapy obnovy byla do původní podoby z 30. let 20. století uvedena některá z jeho specifických kompozičních oddělení, která jsou současně velmi typická pro tehdejší zahradní tvorbu.³ Těmito obnovenými částmi, které se liší svým pojetím i převažující funkční náplní, jsou rozárium a část parku zvaná botanická zahrada.

1

V rozáriu se zahlboubeným travnatým parterem byl obnoven centrální výtvarně pojatý okrasný bazén. Z důvodu výrazné destrukce betonových konstrukcí ho ale již nebylo možné konzervovat, byla proto vytvořena jeho materiálová a tvarová replika. Výtvarné prvky bazénu – chrlíče v podobě žab v nadživotní velikosti – byly restaurovány. Obnoveny byly růžové záhony, odpočívadlo na půdorysu půlkruhu s dřevěnou lavicí obepínající kmen lípy a konstrukce pro popínavé růže. V botanické zahradě bylo obnoveno alpinum překonávající výškový rozdíl mezi kompozičními odděleními se suchými zídkami a systém bohatých květinových záhonů vymezených mlatovými cestami. Současně byla vytvořena tvarová a materiálová replika dalšího okrasného bazénu, postaveného na půlkruhovém půdorysu.

V celé části obnoveného parku byla dále rekonstruována cestní síť a vodní systém. Instalovány byly repliky zahradních lavic, nově vytvořených podle historické předlohy, dosazeny byly stromy, keře a květiny v bohatém sortimentu. Nově byly založeny všechny parterové trávníky a rozvedena závlaha.

Cílem investora obnovy, města Znojma, je dokončit také rehabilitaci zbývajících částí parku, a to již v roce 2020. Druhá etapa obnovy bude tedy postihovat další z kompozičních částí areálu parku, jimiž jsou květnice, pojatá jako formální parter s centrálně umístěnými slunečními hodinami, se suchými květinovými zídkami a záhony vytrvalých květů, a rovněž dětská zahrada s rozměrným brouzdalištěm, herními prvky, pobytoovým trávníkem a dřevěným zahradním pavilonem.

Pro úplnost je třeba zmínit, že celkový projekt obnovy parku vytvořila projekční a poradenská kancelář pro zahradní a krajinářskou tvorbu FLORART pod vedením doc. Ing. Pavla Šimka, Ph.D., a stavební práce v Jubilejním parku prováděla firma FIRESTA – Fišer. Práce spojené s výsadbou okrasných rostlin zajišťovala firma Městská zeleň Znojmo zřízená městem Znojmem.

Při zakládání parku byl na přelomu 20. a 30. let 20. století důraz kladen na symetričnost a efektní použití sortimentu okrasných rostlin. Architektu Kumpánovi se tehdy podařilo nenásilným a inovativním způsobem uplatnit tradiční prvky formální dis-

2

Obr. 1. Znojmo, slavnostní otevření obnovené části Jubilejního parku dne 28. 10. 2018 u příležitosti oslav 100 let od vzniku ČSR. Foto: Archiv Městské zeleně Znojmo, 2018.

Obr. 2. Znojmo, busta T. G. Masaryka odhalena v Jubilejním parku u příležitosti jeho obnovy dne 28. 10. 2018. Foto: Archiv Městské zeleně Znojmo, 2018.

pozice za současného použití moderního sortimentu rostlin a aplikace moderních funkcí. Bez nadsázky můžeme konstatovat, že projekt obnovy v rámci první etapy tyto Kumpánem stanovené principy plně respektoval, a to s cílem park uchovat v maximální míře autenticity.

Roman ZÁMEČNÍK

■ Poznámky

1 Podrobně viz Stanislava Ottomanská – Šárka Steinová, *Život a dílo zahradního architekta Josefa Kumpána (1885–1961)*, Praha 2015.

2 O historii parku a současném stavu už bylo podrobně pojednáno v jiném ročníku tohoto periodika. Viz Roman Zámečník, *Jubilejní park ve Znojmě – příprava obnovy ke 100. výročí vzniku republiky, Zprávy památkové péče 77, 2017, příloha, s. 19–27.*

3 Podrobně viz Šárka Steinová – Roman Zámečník – Stanislava Ottomanská, *Zahradní umění první Československé republiky a její zahradníci*, Praha 2017.

Katedra muzeologie Filozofické fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre – reflexie a perspektivy

Vznik a současnou koncepcii Katedry muzeologie Filozofické fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, která připravuje studenty k odborné starostlivosti, popularizaci a prezentaci kulturního dědictví, opisuje předslav k postřehům studenta V. ročníka studijního programu muzeologie Bc. Da-

niela Mičeka v rámci stáže (Erasmus+) v Národnom pamiatkovom ústave v Prahe.

S výučbou muzeológie na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre ako prvej na Slovensku sa začalo skromne v roku 1995, a to formou špecializácie, ktorá ponúkala študentom pevných kombinácií možnosť rozšíriť si svoje vzdelanie v odbore muzeológia. Záujem o túto formu štúdia prejavili najmä študenti kombinácie história – archeológia.

V roku 2000 bol otvorený prvý ročník dennej formy v pevnej kombinácii história – muzeológia. V nasledujúcom období však nebolo možné kombinovať vedecký odbor s učiteľským, a preto sa v akademickom roku 2001/2002 otvorilo jednodoborové štúdium muzeológie. Rok 2006 bol prelomový, lebo vznikla samostatná katedra muzeológie odčlenením od katedry archeológie a muzeológie. V rámci jestvujúcich personálnych možností (profesor garantujúci študijné programy) bola v rozvíjajúcom sa edukačnom procese, zohľadňujúcom aj podnety z oblasti praktickej muzeológie, akreditovaná v roku 2018 študijná kombinácia muzeológia – etnológia. Následne spoločenská situácia prejavujúca sa pomerne rozkolísaným záujmom o nehnuteľné pamiatky viedla tím katedry muzeológie v roku 2019 aj k myšlienke akreditovať I. stupeň študijného programu pamiatková starostlivosť a kultúrne dedičstvo. Podnetom k tomuto kroku sa stali aj reakcie samotných študentov študijného programu muzeológia v rámci čiastkových disciplín zaoberajúcich sa starostlivosťou o nehnuteľné pamiatky a ich záujem o aktuálny stav prezentácie pamiatkového fondu na Slovensku a v okolitých krajinách.

Počas ostatných rokov bola vedecko-výskumná, pedagogická a expozično-propagačná činnosť katedry zameraná povedľa výskumných a prieskumných terénnych projektov aj na realizáciu periodických výstavno-expozičných a prezentačných projektov, vyplývajúcich z jestvujúcich študijných programov. Študenti muzeológie boli od začiatku pod vedením pracovníkov katedry postupne zapájaní do prieskumno-terénnych akcií, zároveň ich činnosť smerovala do prípravy vlastných absolventských projektov/výstav, a priori zameraných na netradičnú formu múzejnej komunikácie a prezentácie predovšetkým smerom k detskému návštevníkovi a mládeži. Od roku 2003 bolo realizovaných na Katedre muzeológie 16 absolventských výstav – Putovanie do praveku (2004), Egypt – dar Nílu (2004), Rím – hlava sveta (2005), Inkovia – deti Slnka (2006), Bojovníci stepí – cesta luku (2006), Hrad oživa (2007), Tajomstvá zabudnutých remesiel (2008), Život dotykmi – výstava pre zrakovo hendikepovaných (2008), História merania času (2009), Technológie starých Slovanov (2010), Mesto pod mestom (2011), Zvolen v dobe bronzovej (2012), Po stopách medveďa hnedého (2012), Vikingovia – dobyvatelia zo severu (2013),

Za cisára pána (2014), Podivuhodný keltsky ľud (2016), buď na pôde Ponitrianskeho múzea v Nitre, alebo v iných inštitúciách, ako aj ďalšie študentské prezentačno-popularizačné projekty – náučno-informačný systém „Zoborský kláštor“ (2015), DVD Príbeh neandertálskeho človeka (2018) a Expozícia Antona Welsa v Kovariach (2019) – zamerané na popularizáciu kultúrneho dedičstva. Súčasťou prípravy budúcich absolventov sú aj exkurzie, praktické semináre a podpora pri absolvovaní študijných stáží a pobytov z podpory programu Erasmus+. V roku 2018 z podnetu katedry muzeológie podpísala Filozofická fakulta UKF v Nitre Memorandum o porozumení s Národným pamiatkovým ústavom v Prahe so zámerom rozvíjať spoluprácu v oblasti vzdelávania a vedy, ktorá bude vzájomne prínosná pre pedagógov, študentov, výskumných a odborných pracovníkov oboch pracovísk, ako aj na angažovanie sa v spoločných vzdelávacích a vedeckých aktivitách.

Študijné programy Katedry muzeológie FF UKF v Nitre

I) Bakalárske štúdium/študijný program muzeológia

Absolvent bakalárskeho štúdia získa široké teoretické aj praktické inštrumentárium znalostí a zručností o muzeáliách a vôbec hmotných dokladoch minulosti. Taktiež si osvojí metodické postupy príbuzných vedeckých disciplín, akými sú história, archeológia, etnológia, informatika, kulturológia, prírodné vedy, domáce a zahraničné legislatívne normy. Absolvent bude disponovať základnými, predovšetkým praktickými muzeografickými znalosťami z oblasti ochrany kultúrneho dedičstva, tvorby a ochrany zbierok a fondov pamiatok, z metodiky konzervácie a reštaurácie pamiatok a ich sprístupnenia verejnosti. Študijný záber bakalárskeho programu umožňuje všestranné zaradenia absolventov na odborných postoch na historických, kultúrnych a muzeologických pracoviskách.

II) Bakalárske štúdium/študijný program etnológia – muzeológia

Absolventi a absolventky dokážu prepájať získané vedomosti zamerané na tradičnú materiálnu, duchovnú, sociálnu a umeleckú kultúru s múzejnou praxou, ako aj na súčasné trendy vývinu každodennej kultúry v rôznych sférach spoločenských aktivít. Osvoja si praktické, teoretické a metodické znalosti o muzeáliách, domáce a zahraničné legislatívne normy, týkajúce sa pamätových inštitúcií, metodiku konzervácie a reštaurácie pamiatok a ich sprístupnenia verejnosti. Dokážu prepájať výskumnú a zberateľskú prácu v teréne a jej výsledky premietnuť do prezentácie zbierok a práce s verejnosťou. Okrem teoretických vedomostí získajú aj praktickú zručnosť z vybraných foriem tradičného umenia (etnografická, etnochoreológia, tradičné výtvarné techniky), technické zručnosti s audiovizuálnym

spracovaním materiálu, ako aj pedagogické zručnosti potrebné pre ich efektívne využitie v animačných aktivitách a prezentácii muzeálií a vedeckých poznatkov nielen klasickou výstavnou formou, ale aj metódami zohľadňujúcimi súčasné trendy múzejnej prezentácie, využívajúcimi prostriedky informačných technológií. Teoretické a metodické znalosti umožnia absolventom uplatniť sa v regionálnych aj špecializovaných múzeách, znalosti sú využiteľné aj vo vedecko-výskumnej práci v oblasti aplikovaných disciplín (regionálna kultúra, regionálne médiá, odborná správa tvorba a ochrana zbierok, múzejná prezentácia kultúrneho dedičstva, využívanie fondov kultúrneho dedičstva uchovávaného v múzeách a i.). Primárnym cieľom vzdelávania je však výchova kvalifikovaných múzejných kurátorov ako po stránke etnografickej, tak po stránke múzejníckej.

III) Bakalárske štúdium/študijný program pamiatková starostlivosť a kultúrne dedičstvo

Absolventi a absolventky dokážu prepájať získané vedomosti zamerané na tradičnú materiálnu, duchovnú, sociálnu a umeleckú kultúru s múzejnou praxou a praktickou starostlivosťou o nehnuteľné kultúrne pamiatky. Reflektujú na súčasné trendy vývinu každodennej kultúry v rôznych sférach spoločenských aktivít. Osvoja si praktické, teoretické a metodické znalosti o muzeáliách, domáciach a medzinárodných legislatívnych normách, týkajúcich sa pamätových inštitúcií, tiež metodiku ochrany a obnovy hnutelných aj nehnuteľných pamiatok a ich sprístupnenia verejnosti. Dokážu prepájať výskumnú a zberateľskú prácu v teréne a jej výsledky premietnuť do prezentácie zbierok a práce s verejnosťou. Vedomosti o zákonitostiach vývoja historickej architektúry implementujú v praktickom procese ochrany týchto pamiatok. Okrem teoretických vedomostí získajú aj praktickú zručnosť z vybraných foriem tradičného umenia, technické zručnosti s audiovizuálnym spracovaním materiálu, ako aj pedagogické zručnosti potrebné pre ich efektívne využitie v animačných aktivitách a prezentácii muzeálií, nehnuteľných kultúrnych pamiatok a vedeckých poznatkov nielen klasickou výstavnou formou, ale aj metódami zohľadňujúcimi súčasné trendy múzejnej a pamiatkovej prezentácie s využitím prostriedkov informačných technológií. Získavajú tiež teoretické a metodické znalosti, ktoré im umožnia uplatniť sa v regionálnych aj špecializovaných múzeách, v orgánoch pamiatkovej správy a vo vedeckých inštitúciách. Znalosti absolventa sú využiteľné vo vedecko-výskumnej práci v oblasti aplikovaných disciplín (regionálna kultúra, regionálne médiá, odborná správa tvorba a ochrana zbierok, prezentácia kultúrneho dedičstva, využívanie fondov kultúrneho dedičstva uchovávaného v múzeách, pamiatková starostlivosť a i.). Primárnym cieľom vzdelávania je však výchova kvalifikovaných pracovníkov pamätových inštitúcií so zamera-

ním na ochranu a prezentáciu kultúrnych pamiatok, hnutelných aj nehnuteľných.

IV) Magisterské štúdium/študijný program muzeológia

Absolvent magisterského štúdia muzeológie s programom muzeológia zameraným na múzejno-pamiatkovú ochranu a prezentáciu archeologických a krajinnno-historických pamiatok nadobudne teoretické aj praktické interdisciplinárne poznatky z oblasti muzeológie, historickej geografie, archeológie a monumentológie. Popri muzeologických disciplínach, zameraných na legislatívu, prezentáciu a komunikáciu, ale aj ďalších, ako je sociálna história, kultúrna antropológia a múzejný manažment, magisterské štúdium významne rozširuje vedomosti aj vo sfére krajinnno-kultúrnej koevolúcie s orientáciou na nehnuteľné krajinnno-historické pamiatky. Absolvent 2. stupňa štúdia je ako kustód nehnuteľného kultúrneho dedičstva odborne pripravený aj na praktický múzejný monitoring, múzejno-pamiatkovú starostlivosť, ochranu a prezentáciu prehistorických a historických krajinných štruktúr v kultúrnej krajine (rondely, hradiská, hrádky, hrady, oppidá, zaniknuté stredoveké dediny a stredoveká architektúra, lesné sídla, tajchy, pingy, šachty, štôlne, haldy, komunikácie, prospektorské a výrobné okrsky, historické vojenské objekty a pod.).

V) Doktorandské štúdium/študijný program muzeológia a kultúrne dedičstvo

Študijný program muzeológia a kultúrne dedičstvo je pokračovaním magisterského študijného programu muzeológia, absolvent získava teoretické poznatky v širokom interdisciplinárnom kontexte. Zároveň nadobudne potrebné metodické schopnosti pre vedecko-výskumnú prácu, ako aj skúsenosti v rámci prípravy, koncipovania a riadenia vedeckých projektov. Priebežne získava aktuálne poznatky z oblasti prezentácie výsledkov na vedeckých konferenciách a z celého spektra publikačných možností. Predovšetkým však absolvent dosiahne úroveň erudície umožňujúcej vykonávať nielen samostatný vedecký výskum, ale aj teoreticko-metodologickú prácu. V okruhu svojej špecializácie je absolvent schopný samostatne, plnohodnotne a profesionálne riešiť odbornú a vedeckú problematiku, tvorivo aplikovať poznatky z celého radu disciplín.

Zámerom odborných pracovníkov nitrianskej katedry muzeológie je vychovávať kvalitných odborníkov, ktorí ustoja dynamiku 21. storočia, prinášajúceho aj posun vnímania kultúry a kultúrneho fenoménu, absolventov, ktorí pomôžu zachovať kultúrne dedičstvo našich predkov pre ďalšie generácie.

Študent muzeológie v praktickom procese. Odborná stáž v Národnom pamiatkovom ústave v Prahe

Ako študent muzeológie na Filozofickej fakulte

Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre som sa vďaka programu Erasmus+ (program Európskej únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport), najmä však vďaka svojej katedre (Katedra muzeológie FF UKF) dostal na odbornú stáž do Národného pamiatkového ústavu v Prahe. Od 1. júla do 31. augusta 2019 som mal možnosť pôsobiť na viacerých oddeleniach, odboroch a referátoch generálneho riaditeľstva NPÚ a Územného odborného pracoviska v Prahe.

Najviac času som strávil s pracovníkmi z oddelenia evidencie archeologických zásahov a oddelenia pamiatkovej archeológie. Zoznámil som sa s NPÚ, s „radosťami i starosťami“ pamiatkárov.

Jedným z prvých oddelení, ktoré som navštívil, bolo oddelenie evidencie hnutelných pamiatok, kde som sa zväčša venoval digitalizovaniu osobných dokumentov a predmetov z Kynžvartu, zámku rodu Metternichovcov. Na referáte plánovej a grafickej dokumentácie som sa oboznámil s webovým katalógom (Online public access catalog) Tritius a venoval sa prepájaniu evidovaných poľných náčrtov v MIS (Metalnformační systém) so záznamami v Súpise údajov o objektoch, územiach a predmetoch NPÚ. Pár dní som zotrval na oddelení evidencie nehnuteľných pamiatok, zoznámil sa s úskaliaми práce na oddelení a nahliadol do evidenčných listov nehnuteľných kultúrnych pamiatok. Následne som absolvoval krátku návštevu oddelenia fotografickej dokumentácie a jeho archívu. Prekvapením boli historické fotografie z môjho rodného mesta Nové Zámky. Pozoruhodná bola práca so skenerom sklenených negatívov (na svete sú len tri – NASA, Bundeswehr a NPÚ).

Na odbore prezentácie a vonkajších vzťahov a na referáte produkcie sa mi dostalo do rúk množstvo máp objektov pod správou NPÚ, zároveň som sa naučil názvy krajov Českej republiky v nemčine.

Azda najzaujímavejšou súčasťou mojej stáže bola účasť na tzv. kontrolných dňoch, ktoré prebiehali ako súčasť obnovy národných kultúrnych pamiatok. V rámci nich som sa s ľuďmi z oddelenia garantov národných kultúrnych pamiatok a z oddelenia reštaurovania dostal na viacero zaujímavých lokalít. Na štátnom hrade Bezděz som bol svedkom reštaurovania omietky hradnej kaplnky, v štátnom zámku Veltrusy zase stropných fresiek centrálnej kupoly a v kláštore Plasy reštaurovania vonkajšej štukovej výzdoby na kláštornom kostole Nanebovzatia Panny Márie. Vo väčšine prípadov bol kontrolný deň spojený s obhliadkou reštaurovanej časti pamiatky z bezprostrednej blízkosti priamo z lešenia, čím bolo možné vidieť pamiatku inak ako bežne.

Poslednou aktivitou na generálnom riaditeľstve bola dobrovoľnícka činnosť na údržbe zrúcaniny hradu Zvířetice, a to v rámci odboru edukácie a ďalšieho vzdelávania. Presvedčil som sa tak, aké je dôležité podnecovať ľudí k záujmu o pamiatky, aby sami

pridali ruku k dielu, chránili a zveľaďovali pamiatky vo svojom okolí, lebo zdroje pamiatkarov, či už finančné alebo personálne, nie sú nekonečné a schopné pôsobiť všade, kde je to potrebné.

Posledný týždeň stáže som strávil na Územnom odbornom pracovisku v Prahe, kde som sa oboznámil s problematikou zanikajúcich pamiatok v Prahe a so všeobecnou archeológiou Prahy. Mal som možnosť vidieť archeologický výskum v priamom prenose na lokalite Tržiště na Malej Strane a na Havelskej ulici v Starom Meste. Tiež som sa zúčastnil na kontrolných dňoch spojených s rozširovaním a obnovou Armádneho múzea na Žižkově a obnovou Šlechtovej reštaurácie v Stromovke. Na tomto pracovisku som dostal aj zopár úloh: fotograficky zdokumentovať dverové kovania v paláci Clam-Gallasovcov, kde práve prebiehala rozsiahla obnova interiérov, ďalej fotograficky zdokumentovať drevenú budovu hasičskej stanice v Holešovicích z roku 1942, ktorá bude čoskoro nahradená novou stavbou, nakoniec fotograficky zdokumentovať obostavenie kultúrnej pamiatky, administratívnej budovy prvorepublikovej továrne na farby F. J. Materna.

Cez víkendy som mal dosť času navštíviť aj mnohé múzeá (Národní, Zemědělské, Technické,...), ale aj Veletržní palác Národnej galérie a mnohé pamiatky, hlavne som sa zameriaval na funkcionalistickú, secesnú a eklektickú architektúru.

Osobne som si ozrejnil rozdiely medzi Národným pamiatkovým ústavom v Českej republike a Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky. Ústav je vedecká inštitúcia s množstvom vedeckých pracovníkov, spracováva odporúčania, ktorými by sa mali riadiť príslušné úrady (tzv. dvojkoľajnosť pamiatkovej péče), zatiaľ čo na Slovensku ide o úrad s kompetenciou vydávať rozhodnutia v rozsahu svojich kompetencií. V Českej republike sa pamiatková ochrana vykonáva podľa zákona z roku 1987 (20/1987 Sb., o štátny pamiatkovej péči), ktorý do roku 2002 platil aj na Slovensku. V tomto roku vznikol na základe zákona (49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu) Pamiatkový úrad Slovenskej republiky. Ďalším rozdielom je, že v Českej republike vyhlasuje pamiatky vláda, zatiaľ čo na Slovensku Komisia pre posudzovanie pamiatkového fondu. Rozdielom je, samozrejme, oveľa viac.

Počas svojej dvojmesačnej stáže som sa naučil veľa nového, získal iné pohľady na ochranu pamiatok a spoznal skvelých ľudí, príjemných, ochotných, odborníkov vykonávajúcich svoju prácu zo srdca. Bolo ich veľa a všetkým ďakujem. Obzvlášť by som touto cestou chcel poďakovať Mgr. Martinovi Tomáškovi, PhD., vedúcemu odboru Sekcie pamiatkovej starostlivosti, a doc. PhDr. Stanislave Gogovej, PhD., vedúcej Katedry muzeológie FF UKF, vďaka ktorým som mohol túto dvojmesačnú stáž absolvovať.

Stanislava GOGOVÁ; Daniel MIČEK